

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului pe Programul de Stat

20.80009.0807.43 Patrimoniul muzeal și memoria istorică: cercetare, interpretare, prezentare,
dr. hab. Lilia ZABOLOTNAIA, Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Muzeul Național
de Istorie a Moldovei, pentru anii 2020-2023, perfectat în baza audierii raportului și a
concluziilor experților delegați (Adunarea Generală a Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei din 26 februarie 2024)

**I) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect
în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.**

Rezultatele raportate la final de proiect (2020-2023) corespund scopului și obiectivelor declarate, contribuind substanțial la sistematizarea și documentarea științifică a colecțiilor arheologice și istorice muzeale, analiza procesului de muzeificare a moștenirii culturale ca modalitate de valorificare a patrimoniului național, interpretarea patrimoniului muzeal în scop științific, didactic și educativ prin modernizarea procesului de evidența științifică a pieselor muzeale și contribuția la crearea Registrului național al patrimoniului cultural național mobil, democratizarea accesului societății la patrimoniul muzeal, extinderea cooperării științifice la nivel național și internațional, identificarea modalităților inovative de valorificare și prezentare a patrimoniului în scop științific, educativ, cultural și promovarea patrimoniului muzeal în societatea în temeiul unui program amplu de valorificare științifică și publică.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

Rezultatele cercetărilor au fost materializate în 429 publicații (cca 400 c.a.): 13 monografii, inclusiv 1 internațională; 2 capitole în monografii; 5 culegeri de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale; 28 articole științifice în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS; 23 articole în reviste din străinătate recunoscute; 73 articole în reviste din Registrul Național al revistelor de profil (Categorie B); 9 articole în alte reviste neacreditate; 13 articole în culegeri de lucrări științifice editate peste hotare; 52 articole în culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova; 33 articole în lucrările conferințelor științifice internaționale; 182 teze în rezumatele conferințelor științifice (14% internaționale peste hotare, 47% internaționale în RM, 31% cu participare internațională și 8% naționale. De asemenea, au fost publicate 8 numere curente ale Revistei Tyragetia (categoria B), cu 180 studii (cca 60 c.a. – membrii proiectului), articole și recenzii.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):

Impactul rezultatelor obținute în cadrul proiectului constă în promovarea și valorificarea patrimoniului cultural-istoric al Republicii Moldova. Publicarea unui număr considerabil de lucrări științifice, precum și dezbaterile investigațiilor în cadrul forurilor naționale și internaționale au sporit evident vizibilitatea patrimoniului mobil al Republicii Moldova. Colaborările cu instituțiile de cercetare în domeniu din țara și străinătate au extins spectrul de vizibilitate a instituției muzeale, creând premise de încheiere a noi parteneriate de cercetare. Implementarea programului de digitizare și clasare a patrimoniului a oferit publicului larg o platforma accesibilă în vederea studierii valorilor naționale, activitate cu un puternic impact social. Rezultatele obținute de membrii proiectului în domeniul arheologiei, istoriei și muzeologiei au introdus în circuitul științific date noi și relevante privind comunităților umane din preistorie până în perioada contemporană, acestea urmând a fi utilizate la elaborarea studiilor de sinteză, manuale, lucrări de popularizare a științei. Din punct de vedere social, noile cunoștințe dețin potențial de aplicare în varii proiecte de reconstituiri istorice de monumente și tradiții care să ofere, în special tinerilor, oportunități de cunoaștere, înțelegere și percepere a raporturilor sociale din diferite epoci istorice.

IV) Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat:

Ponderea tinerilor din numărul total al executorilor proiectului constituie 20%. A fost realizată pregătirea cercetătorilor din cadrul proiectului prin studii de doctorat: 1. Elena ARCUȘ-JANTOVAN, Moneda și circulația monetară în Principatul Moldovei (1711-1859), specialitatea 613.01 – Arheologie, decizia ANACEC nr. 5 din 30 octombrie 2020 a. La 2 septembrie, 2020, a fost acordat titlul științific de doctor în istorie dnei ARCUȘ-JANTOVAN, E., la specialitatea: Histoire et archéologie des mondes anciens et médiévaux (certificat din 02.09. 2020, Paris, École Normale Supérieure). 2. Mariana SÎRBU, Habitatul comunităților din perioada tardivă a epocii bronzului în spațiul Carpato-Niprean (complexul cultural Noua-Sabatinovka-Coslogeni), specialitatea 613.01 – Arheologie, decizia ANACEC nr. 9 din 29 septembrie 2023.

Punctaj mediu acordat: 30

Concluzii, recomandări: Rezultatele obținute în urma implementării proiectului (2020-2023) reprezintă integral obiectivele și activitatea de salvagardare prin cercetare a patrimoniului cultural național arheologic și istoric din RM, în acest fel contribuind la identificarea, investigarea, documentarea și punerea în valoare a patrimoniului național muzeal. Studiile monografice și articole de specialitate introduse în circuitul științific, de rând cu expozițiile muzeistice constituie o contribuție valoroasă și de impact în domeniul educației și consolidării societății prin intermediul patrimoniului cultural. Calitatea înaltă a actului de cercetare a fost asigurată prin expertiza științifică internă, rapoarte, cooperarea cu instituții consacrate în domeniu la nivel național și internațional, promovarea rezultatelor obținute pe parcursul anilor 2020-2023.

Se propune calificativul general: FOARTE BINE.

Raport aprobat

Conducătorul
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP